För trädets skull. Dikter

Bokutgåva

Stockholm. Albert Bonniers förlag. 1935
INGENSTANS

Jag är sjuk av gift. Jag är sjuk av en törst,
till vilken naturen icke skapade någon dryck.

Ur alla marker springer bäckar och källor.
Jag böjer mig ner och dricker ur jordens ådror
dess sakrament.

Och rymderna svämmar över av heliga floder.
Jag sträcker mig upp och känner läpparna våta
av vita extaser.

Men ingenstans, ingenstans...

Jag är sjuk av gift. Jag är sjuk av en törst,
till vilken naturen icke skapade någon dryck.

VALBORGSNATT

Sent omsider står jag vid ödenas berg.
Runtomkring som ovädersmoln
skockar sig formlösa väsen, skymningsdjur,
svartvingade,
fosforögda.
Stannar jag? Går jag? Vägen ligger mörk.
Stannar jag fredlig här vid foten av berget,
då rör mig ingen.
Lugn kan jag se deras kamp som en dimmans
lek i luften,
själv blott ett vilset öga.
Men går jag, går jag, då vet jag ingenting mer.
För den som tar de stegen
blir livet saga.

Själv eld
skall jag rida på ringlande eldormar.
Själv vind
skall jag flyga på vingade vinddrakar.
Själv intet,
själv förlorad i stormen
slungas jag död eller levande fram, ett öde
framtidstungt.

NI ROPAR PÅ MÄNNISKOR

Ni ropar på människor av stora mått. Vad ger
stora mått åt en människa?

Att bli till intet och glömma sig själv för det som är större än hon.

De obotfärdiga ropar. De själva skulle växa till jättar
den stund de böjde sina knän i skuggan av de väldiga tingen.

Men höj era röster tills gudarna vaknar, tills nya gudar reser sig och svarar!
När ingen frågar efter människor mer, då står era människor här.

KERUB

Också du, som våndas under allas klander,
också du är kallad till din plats bland keruberna –
med lejonfötter, med solvingar,
med vördnadsbjudande människohuvud:
djur-ängel.
De ropar efter dig: ”Oren, oren!”
Därför att de aldrig drabbades av renhet.
Låga, samla dina gnistor ur vråarna,
ässjan väntar, och hammaren som smider dig till blixt
skall lära dig blixtens snabba renhet
och ditt namn bland keruberna.

DEN STUNDEN

Ingen andlös sommarnattshimmel
når så långt in i evigheten,
ingen sjö, när dimmorna lättar,
speglar sådan stillhet
som den stunden –

då ensamhetens gränser plånas ut
och ögonen blir genomskinliga

och rösterna blir enkla som vindar
och ingenting mer är att gömma.
Hur kan jag nu vara rädd?
Jag mister dig aldrig.

NATTENS DJUPA VIOLONCELL

Nattens djupa violoncell
slungar sitt mörka jubel ut över vidderna.
Tingens töckenbilder löser sin form
i floder av kosmiskt ljus.
Dyningar, lysande långa,
sköljer i våg på våg genom nattblå evighet.
Du! Du! Du!
Förklarade lätta materia, rytmens blommande skum,

svävande svindlande drömmars dröm,
bländvit!

En mås är jag, och på vilande sträckta vingar
dricker jag havssalt salighet
långt östan om allt jag vet,
långt västan om allt jag vill,
och rör vid världens hjärta –
bländvitt!

JA VISST GÖR DET ONT

Ja visst gör det ont när knoppar brister.
Varför skulle annars våren tveka?
Varför skulle all vår heta längtan
bindas i det frusna bitterbleka?
Höljet var ju knoppen hela vintern.
Vad är det för nytt, som tär och spränger?
Ja visst gör det ont när knoppar brister,
ont för det som växer
och det som stänger.

Ja nog är det svårt när droppar faller.
Skälvande av ängslan tungt de hänger,

klamrar sig vid kvisten, sväller, glider –
tyngden drar dem neråt, hur de klänger.
Svårt att vara oviss, rädd och delad,
svårt att känna djupet dra och kalla,
ändå sitta kvar och bara darra –
svårt att vilja stanna
och vilja falla.

Då, när det är värst och inget hjälper,
brister som i jubel trädets knoppar,
då, när ingen rädsla längre håller,
faller i ett glitter kvistens droppar,
glömmer att de skrämdes av det nya,
glömmer att de ängslades för färden –
känner en sekund sin största trygghet,
vilar i den tillit
som skapar världen.

EN STILLHET VIDGADES

En stillhet vidgades mjuk som soliga vinterskogar.
Hur blev min vilja viss och min väg mig under-
dånig?
Jag bar i min hand en etsad skål av klingande glas.

Då blev min fot så varsam och kommer inte att
snava.
Då blev min hand så aktsam och kommer inte att
darra.

Då blev jag överflödad och buren av styrkan ur sköra ting.

DU ÄR FRÖET

Du är fröet och jag din mull.
Du ligger i mig och gror.
Du är det barn som väntas.
Jag är din mor.

Jord, ge din värme!
Blod, ge din saft!
En okänd makt behöver i dag
allt liv jag haft.

Strömmande varma vågen
känner ingen damm,
vidare vill den skapa,
bryter sig fram.

Därför gör det så levande ont
ini mig nu:
något växer och spränger mig –
käraste, du!

KUNDE JAG FÖLJA DIG

Kunde jag följa dig långt bort,
längre än allt du vet,
ut i de yttersta rymdernas
världsensamhet,
där Vintergatan rullar
ett bjärt dött skum
och där du söker ett fäste
i hisnande rum.

Jag vet: det går inte.

Men när du stiger huttrande
blind ur ditt dop,
tvärsigenom rymden
skall jag höra ditt rop,
vara dig ny värme,
vara dig ny famn,
vara dig när i en annan värld
bland ting med ofött namn.

BLONDA MORGON

Blonda morgon, lägg ditt lena hår
mot min kind och andas orörd i din tystnad.
Jorden öppnar vid och vidare sin jättekalk,
född på nytt i slutet mörker.
På klara vingar
dalar Undret som en väldig insekt
för att snudda lätt vid aningslösa

vaknande pistiller.

Morgon på den sjunde dagen ...

MOGEN SOM EN FRUKT

Mogen som en frukt ligger världen i min famn,
den har mognat i natt,
och skalet är den tunna blå hinnan som spänner sig
bubblerund,
och saften är det söta och doftande, rinnande,
brinnande solljusflödet.

Och ut i det genomskinliga alltet springer jag som simmare,
dränkt i en mognads dop och född till en mognads makt.

Helgad till handling,
lätt som ett skratt
klyver jag ett gyllene honungshav, som begär
mina hungriga händer.

AVSKED

Jag ville ha väckt dig till en nakenhet som en
naken förvårskväll,
då stjärnorna svämmar över
och jorden brinner under smältande snö.
Jag ville ha sett dig en enda gång
sjunka i det skapande kaos' mörker,
ville ha sett som vidöppen rymd dina ögon,
färdiga att fyllas,
ville ha sett som utslagna blommor dina händer,
tomma, nya, i väntan.

Du går, och ingenting av detta har jag givit dig.
Jag nådde aldrig dit, där ditt väsen ligger bart.

Du går, och ingenting av mig tar du med dig –
lämnar mig åt nederlaget.

Ett annat avsked minns jag:
vi slungades ur degeln som ett enda väsen,
och när vi skildes, visste vi inte längre
vad som var jag och du ...
Men du – som en skål av glas har du lämnat min hand,
så färdig som bara det döda tinget och så oföränderlig,
så utan andra minnen än de lätta fingeravtryck,
som tvättas bort i vatten.

Jag ville ha väckt dig till en formlöshet som en
formlös fladdrande låga,

som finner sist sin levande form, sin egen ...
Nederlag, å nederlag!

NU VET JAG

Nu vet jag hur mycket du gömde och förteg.
Där var ditt skal.
Men varför har du gömt dig så väl för mig?
Det mal och mal.

Jag vet det. Jag minns det: en enda sak,
där jag har dömt –
och sedan var ditt inres förtrollade land
för alltid gömt.

Så länge vår kärlek har ett villkor kvar,
om också bara ett,
så länge är vår kärlek en sluten hand –
och oss sker rätt.

MIN HUD ÄR FULL AV FJÄRILAR

Min hud är full av fjärilar, av fladdervingar –
de fladdrar ut över ängen och njuter sin honung
och fladdrar hem och dör i små trista spasmer,
och inte ett blomstoft rubbas av lätta fötter.
För dem är solen till, den heta, omätliga, äldre än
tiderna...

Men under hud och blod och innanför märgen
flyttar sig tungt tungt fångade havsörnar,
vingbreda, som aldrig släpper sitt byte.

Hur vore ert tummel en gång i havets vårstorm?
Hur vore ert skrik, när solen glödgade gula ögon?
Stängd är grottan! Stängd är grottan!
Och mellan klorna vrider sig vita som källarskott
mitt innerstas tågor.

TRÄDET UNDER JORDEN

Det växer ett träd under jorden;
en hägring förföljer mig,
en sång av levande glas, av brinnande silver.
Som mörker för ljus
måste all tyngd smälta,
där bara en droppe faller av sången ur löven.

En ångest förföljer mig.
Den sipprar ur jorden.
Där våndas ett träd i tunga lager av jord.

Å vind! Solljus!
Känn den våndan:
löften om doft av paradisunder.

Var vandrar ni, fötter, som trampar

så mjukt eller hårt,
att skorpan remnar och ger sitt byte ifrån sig?
För trädets skull, förbarma er!
För trädets skull, förbarma er!
För trädets skull kallar jag er ur de fyra
väderstrecken!

Eller måste vi vänta en gud – och vilken?

ÖGONEN ÄR VÅRT ÖDE

Ögonen är vårt öde.
Så ensamma blir ni, stackars ögon,
med stjärnor, som vägrar förbarma sig
på levande jordiskt vis.
Hade jag sett mindre,
tänkte jag andra tankar,
och slapp bli en utstött,
de rättfärdiga given till pris.

Helig, helig, helig
är sanningen, den förfärande,
jag vet det, jag böjer mig,
och den har rätt till allt.

Men kött och blod ryser,
det levande söker livet,
och varm är mänskors gemenskap
och deras förakt kallt.

Och bedjande irrar jag
bland iskalla ljusår,
söker efter hjälp till att
stå upp ur min grav.
Minns med het ömhet
ögon långt borta,
också de förlorade
i ensamhetens hav.

Då kan jag inte klaga.
Då måste jag tacka.
Med dem har jag delat
vad jag vet, vad jag minns.

Och genom mörkret anar jag
hem och gemenskap.
Älskade syskonögon!
Ni fanns. Ni finns.

BEKÄNNELSE

Passar inte till upprorsman
och tvangs ändå bli det.
Varför är inte mitt öde privat?
Varför rotar jag i det?

Eller, om jag nu måste slåss,
varför sker det med plåga?
Varför inte med klingande spel,
när sist jag tvingas våga?

Blod av mitt blod, ni som dömt mig hårt
och mig i skam förskjutit,
nog kände jag, då jag slungades ut,
att mot ett helt jag brutit,

kände en helig gemenskap
bakom de dömande orden,
visste med ångest: *ni är jag* –
och böjdes ner mot jorden.

Men där jag låg och trodde mig stum,
hörde jag mörkret kvida.
Själar ur samma kvalens rum
andades vid min sida.
Jag hörde mitt eget rop om hjälp
ur öde öknar stiga,
visste med ångest: *jag är ni* –
och kunde inte tiga.

Feg, feg, trefalt feg
måste jag ändå fäkta,
slås till jorden och resa mig upp
med alla nerver bräckta,

måste känna som brännjärn
de obönhörligas domar –
och lyda och lyda en svidande eld,
som fram ur mörkret blommar.

BÖN TILL SOLEN

Skoningslöse med ögon som aldrig har sett
mörkret!
Frigörare som med gyllene hamrar bräcker isar!
Rädda mig.

Raka som smala streck sugs blommornas stänglar
i höjden:
närmare dig vill kalkarna skälva.
Träden slungar sin kraft som pelare mot sin här-
lighet:
först där uppe
breder de ut sin ljustörstiga bladfamn, hängivna.

Människan drog du
från en jordfast sten med blinda blickar
till en vandrande vajande växt med himmelsvind
om pannan.
Din är stängel och stam. Din är min ryggrad.

Rädda den.
Inte mitt liv. Inte mitt skinn.
Över det yttre råder inga gudar.
Med släckta ögon och brutna lemmar
är den din, som levde rak,
och hos den som dör rak
finns du, när mörker slukar mörker.
Mullret stiger. Natten sväller.
Livet skimrar så djupt dyrbart.
Rädda, rädda, seende gud,
vad du skänkte.

UNGA VILJOR VINER

Unga viljor viner
som herrelösa spjut.
Ångest har kastat dem
i rymderna ut.
Skälvande av stridslust
och överflöd på styrka
söker de mål att drabba,
söker de makter att dyrka.

Men viljor som mognar,
de blir träd och slår rot,
beredda till att skydda
ett land vid sin fot,

ett litet stycke mark,
men nödvändigt som livet,
där något dyrbart växer,
av vindarna rivet.

Om gläntan syns trång
emot rymder utan slut
och trädet kanske livlöst
mot blixtrande spjut,
så glöm inte lövet
med den livsgröna färgen,
och glöm inte saven,
som sjuder genom märgen.

Var inte rädd, var stilla
den skördens natt,
då rösterna säger:
”Din gräns är satt.

Du också skall stillna
bland de vakande trogna.
Du också skall slå rot,
och bli träd, och mogna.”

PORTEN

För många gånger har jag gått genom porten.

Den lyfter sig så högt och suddas ut i solljus,
och under bågen hör man gå
eviga vindar i eviga rum.
Tröskeln är av löftesstenar, trappa till ett altare,
dit den slipper fram, som helgar sig till gåva
med sin gångna tid och sin kommande tid
och en hel vilja.

För många gånger har jag gått genom porten.

Och ändå ber jag:

Väktare vid dörren, all börjans herre,
släpp mig fram! Jag orkar ännu.
Så sant som jag aldrig gömde något undan,
tag, men tag till sista skärven.
Den dag jag delar, den dag jag räknar,
spärra min väg och kasta mig i smältugnen
Allt är dörr. Allt är början.
Livets axel är i dina händer.

Hel går jag under svindlande bågen,
och eviga vindar i eviga rum
dricker min gåva.

IDYLL

Din röst och dina steg faller mjuka som dagg på
min arbetsdag.
Där jag sitter är det vår i luften omkring mig av
din levande värme.
Du blommar i min tanke, du blommar i mitt blod,
och jag undrar bara,
att inte mina lyckliga händer slår ut i tunga rosor.

Nu sluter sig vardagens rymd kring oss två, lik en
len lätt dimma.
Är du rädd att bli fånge, är du rädd att drunkna i
det gråa?

Var inte rädd: i vardagens innersta,
i allt livs hjärta,
brinner med stilla nynnande lågor en djup, hemlig
helg.

FÖR DEN STORA FÖRÖDMJUKELSENS TIMME

För den stora förödmjukelsens timme vill jag
också tacka,
timmen då man ser att man är naken
och utan en grumlande rest av stolthet
låter sig ordnas in
som ett dammkorn i strimman av förunderliga
världar –

förunderligt allt, förunderligt hälsan och livet,
förunderligt tak, bröd och vatten,
och mer än annat förunderligt den oförtjänta
nåden
av en människas evigt upprättade tillit.

BÅL

Genomskinlig, klar och het,
vackra mantel, slå opp,
smyg dig tätt som ett vatten
om min väntande kropp.
Jag står bunden och stilla,
har ej trots att spilla.

Har ej motstånd mer,
ingen lönlös strid.
Så i ångest utan luft
får man bidandets frid.

Här har allt hopp stannat,
vill inget annat.

Som ett asplöv min kropp,
som en flämtning min själ,
och där långt innanför
är jag fri likaväl.
Stor tystnad rör mig
bortom allt som förgör mig.

OSÅRBAR

Osårbar, osårbar
är den som fattar ursprungsordet:

Det finns inte lycka och olycka.
Det finns bara liv och död.

Och när du har lärt det och slutat jaga vinden
och när du har lärt det och slutat skrämmas
av blåsten
så kom tillbaka och lär mig ännu en gång:

Det finns inte lycka och olycka.
Det finns bara liv och död.

Jag började stava, när min vilja föddes,
och slutar stava, när min vilja har upphört.
Ursprungsordens hemlighet
förvärvar vi intill döden.

KUNSKAP

Alla de försiktiga med långa håvar
träffar havets jätteskratt.
Vänner, vad söker ni på stranden?
kunskap kan aldrig fångas,
kan aldrig ägas.

Men om du rak som en droppe
faller i havet att upplösas,
färdig för all förvandling –
då skall du vakna med pärlemorhud
och gröna ögon
på ängar där havets hästar betar
och vara kunskap.

MARTALL

Här i evig blåst
pinar sig martall upp ur stenen,
kröker sig trött,
knyter sig trotsig,
kryper kuvad.

Svarta mot kvällens stormhimmel
tecknar sig vridna spökkonturer.
Vidunder grips av leda
för vidunder.

Går ett stönande genom de rivna kronorna:
O att se en enda gång
rak emot ljuset
stiga en kungaek,
en gossebjörk,
en gyllene jungfrulönn.

Göm dina drömmar, krympling.
Här är de yttersta skären. Så långt ögat når:
martall.

MUNNARNA

Omkring mig simmar förfärliga munnar.
Förstadståget dunkar.

Detta är mödrar.
Rovfiskmunnar,
spärrade och spända i girig ångest:
äta eller ätas.
Själva uppätna (ingen har märkt det)
släpar de sitt innanmäte i kassen.
Döda ögon, död ångest,
rovfiskmunnar.

Detta är den älskande.
Färgsvullen svampmun
suger efter byte.
Skammen att ha givit sig, den lurades skam
suger efter tusen triumfers hämnd,
blir aldrig mätt,
lagrar sig i pinad fräckhet
runt en blöt svampmun.

Detta är den fromme,
som med helig snörpning
gömmer och förnekar sina läppar.
Syns inte, finns inte –
Gud själv kan inte se dem.
Varför är han rädd för sina läppar?
Hur ser de ut när han sover?

Detta är den lyckliga,
hon som blev en ägande.

Bland alla de kämpande
är hon den som segrade.
Ingen hävstång bänder upp de käkarna,
hopskruvade kring livsvinsten.

Men där vid fönstret,
halvöppen,
blommar en mun som ingenting fångar.
Vad andas du så över vida världen,
så världsfrämmande?
Dig själv?

När skall du skrämmas dit ner i djupen
till rovfiskar
och sugmunnar,
snappa vilt efter jagat byte,
hugga förtvivlat åt de andra?
I morgon redan,
om du vill leva.

Så vill jag ta min stav och vandra
och söka en annan värld åt dig,
en värld där munnar får vara blommor
och andas som blommor
sin livsanda
och flöda som blommor
av djupa skänker
och stå som blommor
lyckligt öppna.

Omkring dig glafsar våra djuphavsmunnar.
Förstadståget dunkar.

HAVSBÖN

Havssvall, kom sköljande,
ge mig den salta och runda klangen att smaka,
den som gavs mig
till ett urnamn åldrar och åldrar tillbaka!
Ord, som inga dödliga
läppar kan uttala,
ligger gömda
inne i svallen svala.

Länge, för länge
svalt jag på lättuttalade människoord.
Jag vill uppstå,
jag vill mätta min mun vid moderns bord.

Som ett förvillat barn
i ledans ånger
vänder jag hungrig om
till hemmets sånger.

Låt mig dricka
språkens språk ur eviga dova brus.
Låt mig klarna
till ditt vilande djup av skapelseljus.
Innanför själ och ande
hör jag dig sjunga.
Stig i mitt blod, och blomma
i min tunga!

DEN VÄGEN ÄR SMAL

Den vägen är smal, som två har att gå,
omänskligt smal, kan det tyckas ibland,
och är väl en människors väg ändå.

Ur det begravnas urtidsslam
reser sig vidunder, väckta av värmen,
och spärrar vägen där du vill fram.

Ingen flykt kan göra dig fri.
De möter på nytt vid nya vägar.
Du har inget val. Du måste förbi.
– – – – – – – – –

Den vägen är brant, som två har att gå,
förnedringsväg, kan det tyckas ibland,
och är väl en segerns väg ändå.

Ensam stig går runt i en ring,
samma hägring i samma sand,
samma törst efter fjärran ting.

För två som strävar en vinning jag vet,
fastare, tyngre än enslingens drömmar:
den svåra växten till verklighet,

ja ända in i den innersta märg,
där människan växer ur splittrade tågor
och blir sig själv en rot och ett berg.
– – – – – – – – –

Den vägen är lång, som två har att gå,
vilseväg, kan det tyckas ibland,
och har sina märken och mål ändå.

Har sina änglar i ljungeldsdräkt.

De rör vid stoftet med brinnande hand,
och tunga kedjor blir dimma och fläkt.

De rör vid jorden med brinnande fot
och skapar den ny i morgonglöden
och full av hälsa och tröst och bot

och full av makt över mötande öden
och innerligt ljus, som två tar emot.

ÖKENVANDRAREN

Ni väger med falska vågar
och mäter med falska mått,
inte inför kadin, som dömer brottslingar,
men för Allah, Allah, välsignat vare hans namn,
han som har skapat livet.

Tusen dadlar köper ni för en liten pärla,
men jag, som hungrade i öknen,
är led på mitt pärlsydda bälte,
som ingen näring ger,
och jag, som försmäktade i sanden,

återfinner icke prakten i mitt dolkfäste,
sirat med juveler,
som ingen törst släcker.

Ännu i denna minareternas stad, långt från öknen,
bugar jag icke för de stolta portalerna,
de gyllene grindarna,
men väl för de ringa, för de avsides brunnarna,
dit dammiga herdar leder sina hjordar,
när de kommer med mjölk om kvällen.

DIN VÄRME

Din värme, din mjuka värme
ber jag om,
som strömmade långt innan mänskan
på jorden kom.
I urskogsgömmenas duniga
fågelnästen
bar samma skyddande värme
livets fästen.

Ur ångestbrinnande himlar
sjunker vi ner
i boets mörker, där livet
ej frågar mer.

Ty molnens lekar är hägring
och spegelstänk,
men allt som föds och föder
är djupets skänk.

Det dagas, och rymden ljuder
av vingesus.
Den svävande fågeln jublar:
Jag lever av ljus!
Men gömt i det tysta vilar
hans ve och väl.
Din värme, din djupa värme
ger mig själ.

LEGEND

Över stadens suckande torn
sjönk all jordens nöd:
brand, pest och hunger,
örlig och ond bråd död.

Folket trängdes i kyrkorna,
böjde knä i fruktan,
hörde prästerna be till Gud
om kraft att bära hans tuktan.

Mödrarna vid brunnen
visste sig ingen råd:
”För barnens skull, för barnen
måste där finnas nåd.

Fast i synd födda
är de oss mycket kära,
är de oss mycket dyrare
än himmelrikes ära.”

Vithårig, okänd
en steg före de andra,
vinkade dem att följa,
började vandra.

Myllrande fram ur portarna
följde fler och fler.

Mitt i staden låg ett hus.
Där ledde en trappa ner.

Hårdstampat jordgolv,
pall och skål av trä.
Klädd i en tagelkåpa
låg en man på knä.

Ödmjuk vördnad
i alla blickar brann:
”Rik är ändå staden!
Här bor en helig man.

Uppåt i förbön är hans
ansikte vänt;
märken i hans tärda drag
har våra synder bränt.”

Bittert log den gamla.
”Vad är det ni ser?
En stor helig kärlek
och ingenting mer?

Ett ansiktes öppna skål
av saligt tålamod,
som höjer sig i hunger
mot alla smärtors flod –

en het andes bägare
av blödande rubin,
hängivet väntande
på Herrens vredes vin –

en önskan att den älskades
värsta tuktan lida – –

och ingen ser, hur blixten ledes
ner ur himlar vida?

Staden gav eko
och skalv i samma klang,
då han, den starke bedjaren
sin herre betvang.

Ryck upp all vallmo,
som ber om smärtans vårar!
Hugg ner alla svarta träd,
som längtar att bära tårar!”

Då steg där fram ur hopen
en man full av glöd,
fällde den gamla till marken –
hon föll och var död.

De korsade sig, de smög sig bort,
den stadens döttrar och söner.
Och upp mot himmelens vredesvalv
steg åter den heliges böner.

EVIGHET

En gång var vår sommar
en evighet lång.
Vi strövade i soldagar
utan slut en gång.
Vi sjönk i gröna doftande
djup utan grund
och kände ingen ängslan
för kvällningens stund.

Vart gick sen vår evighet?
Hur glömde vi bort

dess heliga hemlighet?

Vår dag blev för kort.
Vi strävar i kramp,
vi formar i strid
ett verk, som skall bli evigt –
och dess väsen är tid.

Men än faller tidlösa
stänk i vår famn
en stund då vi är borta
från mål och namn,
då solen faller tyst
över ensliga strån
och all vår strävan syns oss
som en lek och ett lån.

Då anar vi det villkor
vi en gång fick:

att brinna i det levandes
ögonblick,
och glömmer det timliga,
som varar och består,
för den skapande sekunden,
som mått aldrig når.

TOLKNINGAR

FRAGMENT AV ALKMAN

Ljuvligt sjungande jungfrur, mig kan ej lemmarna
längre
bära – o vore jag, vore jag blott isfågeln,
där han
fram över vågornas skum av halkyonerna buren
svävar med sorglös håg, havsmörka, heliga fågeln!

GOETHE: SALIG LÄNGTAN

Säg det endast till de visa,
att det ej blir dårars gamman:
det som lever vill jag prisa,
då det trår till död i flamman.

Sänkt i kärleksnätters dyning,
som allt ursprungs ursprung hyser,
anar du en sällsam gryning,
då den stilla lågan lyser.

Mörkret kan ej hålla kvar dig,
och den heta nattens mening
är blott nytt begär, som drar dig
mot en högre, ny förening.

Fången, tvingad och berusad
flyger du, mot ljuset vänd,
fjäril, tills du eldomsusad

äntligt är förtärd och bränd.

Och till dess du detta nått,
detta: dö och bliv,
vankar du som främling blott
i ett skymningsliv.

RILKE: ÄNGELN

Med blott en vink avvisar han de ting
som kan förplikta eller stänga inne,
ty närmre, högre drager i hans sinne
det evigt kommande sin ring.

Gestalter fyller rymden vart han vänder,
och kallar en, är han beredd att gå.
Men lämna intet i hans lätta händer
av det som tynger dig – de kommer då

till dig en natt i brottningskamp och prövning
och rasar genom huset som en storm
och kramar dig i skapelsens bedövning
och bryter loss dig ur din fasta form.

RILKE: DEN SISTE GREVEN AV BREDERODE RÄDDAR SIG UNDAN TURKISK FÅNGENSKAP

De följde honom tätt och utan nåd,
slungande brokig fasa, medan han
förlorad flydde, blott ett villebråd.
Hans fjärran fäders stolta glans försvann

och gällde ej. Ty så har ofta flytt
ett jagat djur – det räcker. Då till slut
blixtrade floden fram – och ett beslut
lyfte hans nöd och gav honom på nytt

hans arvedel i furstars blod och rang.
Adliga damers löje och behag
göt än en gång sin sötma i hans drag,

tidigt fulländade. Sin häst han tvang
till språng, som liknade hans hjärtas slag
och som till fest i forsen ut han sprang.

INNEHÅLL.

TOLKNINGAR

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på
https://arkivkopia.se/sak/littbank-BoyeK_ForTradetsSkull.

Filen skapad 2018-12-13 18:17:23.407132